

Poština plačana v gotovini.
Leto XI., št. 125 a

Naročnina znaša mesečno 25.— Din,
za inozemstvo 40.— Din.

Uredništvo:
Ljubljana: Knaflijeva ulica 5. Telefon
št. 3122, 3123, 3124, 3125 in 3126.
Maribor: Aleksandrova cesta 13. Te-
lefon št. 2440 (pomoči 2582).
Celje: Kocenova ul. 3. Telefon št. 190.
Rokopisi se ne vračajo. — Oglasi po
tarifu.

DRŽAVNO TOŽILSTVO V LJUBLJANI
DANIO 31. V. 1930
priloga

Ljubljana, sobota 31. maja 1930

Cena 2 Din

JUTRO

Heimwehr ne miruje

Razmerje med Heimwehrom in avstrijskimi strankami
Seipel namerava izzvati krizo vlade

Dunaj, 30. maja. g. Vodstvo Heimwehra se je sestalo danes na širo sejo, ki so se je razen zveznih voditeljev udeležili tudi vojaški vodje in deželni voditelji. Na seji se je razpravljalo v glavnem o trenutni situaciji, ki jo smatra Heimwehr za zelo pomembno. Stališče Heimwehra napram Landbundu se je razčistilo z dogodki zadnjih dni. Tudi razmerje napram Velenemcem, ki so v Heimwehru zelo šibko zastopani, je več ali manj čisto. V krščansko socialni stranki pa so se pojavila na današnji seji velikega kluba precejšnja nasprotstva glede smernice za one pristaje krščansko socialne stranke, ki so obenem člani Heimwehra. Seja je potekala zelo živahno in kljub temu, da je trajala do poznih večernih ur, ni prišla do končnoveljavnega zaključka. Nasprotstva so se v debati tako stopnjevala, da je bilo treba sejo odgoditi na jutri.

Danes se je iz industrijskih krogov razširila govorica, da namerava bivši

kancelar dr. Seipel nastopiti proti razorožitvenemu zakonu, kakor ga je predložil dr. Schöber. Ta korak bi "mevno povzročil takojšnjo krizo vlade in odstop dr. Schöbera. V krščansko-socialnih krogih se kaže bavljo z načrtom, da bi Schöberovi vladi sledila vlada Schmitz-Vaugoin, to je krščansko-socialna manjšinska vlada brez Landbunda in Velenemcev, ki naj bi spravila novelo o razorožitvenem zakonu v parlament.

Dunaj, 30. maja. d. Tu je zborovalo vodstvo republikanskega socialističnega Schutzbunda, ki je razpravljalo o stališču Schutzbunda do novega zakona o nošnji orožja. Zborovanja se je udeležilo 40 zastopnikov organizacij iz vseh krajev države. Glavno poročilo je imel predsednik, poslanec Deutsch, ki je v obsebnem referatu podal poročilo o političnem položaju in med drugim ugotovil, da je Heimwehr sprejel fašistično ideologijo, kar socialisti samo pozdravljajo, ker je s tem znatno razčiščen položaj.

Tudi Vatikan odklanja Habsburžane

Vatikanski krogi obsojajo madžarski legitimistični pokret ter so nezadovoljni z reakcionarno politiko prelata Seipla

Rim, 30. maja. d. Italijanski tisk je glede oživljenega legitimističnega pokreta na Madžarskem, ki strem za vzpostavitev Habsburžanov, precej močnejši. Kljub temu pa zasledujejo v italijanskih političnih krogih razvoj tega gibanja z dokaj velikim zanimanjem.

Veliko pozornost posvečajo temu vprašanju tudi vatikanski krogi, ki pa nikakor niso naklonjeni povratku Habsburžanov na madžarski prestol, ker menijo, da je habsburška dinastija v Evropi zaključila svoj ples. Posebno pa se ne soglašajo z načrti onih madžarskih legitimističnih krogov, ki hočejo izvesti restavracijo Habsburžanov s pomočjo cerkvenih krogov, ker bi to znatno poslabšalo stališče katoličanom na Češkoslovaškem in v Jugoslaviji. Zaradi tega v Vatikanu tudi ne soglašajo z akcijo bivšega avstrijskega kancelarja dr. Seipla, ki se nahaja že dalje časa v Budimpešti, kjer je navezal najostre stike z legitimisti ter se s njimi dogovarjal o skupnem desničarsko-reakcionarnem pokretu na Madžarskem.

Stališče madžarske vlade

Budimpešta, 30. maja. s. V svojem volilnem okraju je podal državni tajnik notranjih zadev Sztranyawski zanimive izjave o vprašanju madžarskega kralja, ki jih je splošno smatrali kot naziranje vlade v tej zadevi. Govoril je obširno o prisegi nadvojvode Albrehta in ugotovil, da se zaradi ureditve odnosov v habsburški hiši dejansko razmerje Habsburžanov do Madžarske ni spremenilo. Dostavil je, da bo pri poskusu rešitve kraljevskega vprašanja, ki ga odločilni faktorji trenutno ne smatrajo za aktualno, ministrski predsednik grof Bethlen ob pravem času točno obrazložil stališče sedanje vlade ter energično nastopil proti ponovnemu ustoličenju Habsburžanov.

Nemški general psuje maršala Hindenburga

Po mnenju generala Lietzmanna bi bilo treba Hindenburga ubiti, ker je podpisal Youngovo reparacijsko pogodbo

Berlin, 30. maja. d. Kakor poročajo iz Dresdena, je imel tam na narodno socialističnem zborovanju, ki se ga je udeležilo nekaj 1000 mladeničev, 82-letni general Lietzmann, bivši poveljnik vojne akademije, daljši govor, v katerem je napadel predsednika Hindenburga in delo pokolnega Stressemanna na tako oster način, kakor ga do sedaj še ni uporabil noben narodno-socialistični govornik.

General Lietzmann je primerjal Hindenburga z Blücherjem in ugotovil, da je ta kljub svoji visoki starosti in položaju generala, ki je bil pripravljen žrtvovati svoje življenje za domovino. Po njegovem mnenju ne bi Blücher nikdar podpisal Youngovega reparacijskega načrta.

Naraščanje brezposelnosti v Angliji

London, 30. maja. s. Kakor poročajo »Times« je izročilo 80 članov parlamentarne delavske stranke ministrskemu predsedniku Macdonaldu resolucijo, v kateri izražajo mnenje, da bi bila z ozirom na še vedno naraščajočo brezposelnost v zvezi s težko produkcijsko krizo, potrebna ponovna izjava vlade o politiki za zavarovanje brezposelnih. V tej izjavi naj bi vlada tudi razvila novi načrt o korakih za njeno preprečitev.

Položaj v Indiji

London, 30. maja. s. V Kalkuti je prišlo včeraj popoldne v zvezi s spremembo meznega sistema na vzhodni železnici do resnih nemirov, tokom katerih je morala policija rabiti orožje. 4 osebe so bile ranjene. Mnogi so zažgali železniški vagon.

110 prostovoljcev, ki so prišli iz taborišča v Untadi, je napadlo solno skladišče, kjer je odneslo mnogo soli. Policija je razgnala prostovoljce s palicami, pri čemur je bilo 10 oseb ranjenih.

Podkralj je objavil dekret o kaznih za neplačevanje davkov in za vsak akt, s katerim se pozivljajo državni uslužbenci k nepokorščini.

Odgoden prekoceanski polet

»R 100«

London, 30. maja. AA. Radi havarij na zraku plovu »R 100« je bil njegov polet v Kanado odgoden do konca junija.

Priprave za kongres francoske socialistične stranke

Pariz, 30. maja. AA. Socialistična stranka seinske pokrajine je imela včeraj kongres, ki je bil neke vrste pripravljalni sestanek za skorajšnji vsefrancoski kongres socialistične stranke v Bordeauxu. Na kongresu so bili predčrtani razni predlogi, ki naj pojasnijo razna prečeta vprašanja, radi katerih je sklican vsefrancoski kongres. Trije predlogi se nanašajo na vprašanje narodne obrambe. Kongres je sestavil točno besedilo zadevne izjave, ki ž njo delavstvo ugotavlja, da mora v kapitalističnem režimu odkloniti vsakršno misel na vojno, ne glede na njene vzroke.

Predor pod Rokavskim prelivom

London, 30. maja. AA. Ministrski predsednik upa, da bo lahko poročal prihodnji teden o načrtu za gradnjo predora pod Rokavskim prelivom. Macdonald se je včeraj udeležil skupno s Baldwinom in Lloydom Georgem seje imperijalnega obrambnega odbora.

Preprečen beg jeitnikov

London, 30. maja. AA. Iz Ohia poročajo, da so morali stražniki ječ streljati na 47 jeitnikov, ki so hoteli pobegniti. En jeitnik je bil pri tem ubit.

Socialno zavarovanje v Avstriji

Dunaj, 30. maja. AA. Parlament je na svoji današnji seji odbil z 81 proti 71 glasovom predlog socialnih demokratov, naj bi novi zakon o socialnem zavarovanju delavcev stopil v veljavo z novim letalom. Socialni demokrati poslanci so sprejeli izid glasovanja z burnimi protesti.

PRIČETEK PLEDOJEJEV OBRAMBE

Na beograjski razpravi so začeli včeraj govoriti odvetniki — Govorili so zagovorniki prvih štirih obtožencev

Beograd, 30. maja p. Pred Državnim sodiščem za zaščito države so se v procesu proti zagrebški teroristični pričetli danes plaidoyerji zagovornikov. Prvi je govoril zagovornik obtoženega Bernardića dr. Gvozdić, za njim zagovornik obtoženega Hadžije dr. Hrvoje, zagovornik obtoženega Franekića dr. Grgurić in končno zagovornik obtoženega Kremzira dr. Marko Lamešić. Jutri bodo govorili zagovorniki Stjepana Matekovića, Filipa Paverja, Ivana Bana, Ivana Štraka in morda Velimira Mocnala.

Bernardićev zagovornik dr. Gvozdić

Je dokazoval, da je vsa obtožnica mistriozna in da sedr njegov klient Bernardić že celih šest mesecev nedolžen v zaporu. Obtoženci so bili nekakšni fantazi, ki jih je vodila misel zasebne morale. Obtožnica je napravila iz malega incidenta velik proces. Gre le za manifestacijo mladine, ki je hotela, da bi bila javna morala enaka zasebni morali.

Dr. Gvozdić je nato obširno govoril o psihološki mladinskega pokreta in z njo pojasnjeval dejanja obtožencev. Obstojala ni nobena organizacija niti kak zločin; načrt in tudi ne nikak dogovorjena akcija. Zlasti ni bilo nobenega stika med Bernardićem in Hadžijo, ki ga obtožnica dolži, da je osnoval organizacijo. Bernardić ni poznal niti Matekovića niti Levnaica niti Gluša, dokler jih ni videl na policiji. Obtoženi Begić je sam izjavil, da ni imel nobene zveze z Bernardićem, ker za je smatral za neresnega človeka. S Pripičem se je Bernardić sestal prvič šele v Jaski. Tudi obtoženi Veselič je izpovedal, da je bil v zelo slabih odnosih z Bernardićem. Kako naj bi bila potem mogoča organizacija ljudi, ki se niso poznali in so se med seboj celo mrzili?

Vse to je dokaz, da je dalje izvajal dr. Gvozdić, da ni obstojala nikak teroristična organizacija. Bernardić tudi ni mogel sodelovati v atentatski akciji proti generalu Belimarkoviću, ker je bil za stalno izgnan iz Zagreba. Mateković, ki je obtožen, da je streljal na kapetana Kaledina, se z Bernardićem ni niti poznal. Bernardić je bil že davno v zaporu, ko je bilo to dejanje izvršeno. Bernardić se prav tako tudi ni udeležil nobenega sestanka, na katerem se je govorilo o preprečenju odhoda poklonitvene deputacije v Beograd. Bil je

samo enkrat pol ure v Jaski, toda v tako kratkem času se ne more zasnovati nobena zarota. Na Madžarsko je skušal pobegniti samo zaradi teza, ker se je naveličal zasledovanja policije. Ta mladenič je bil do brežga obnašanja čepav je bil policijsko že kaznovan.

Končno je zahteval dr. Gvozdić, naj se proti njegovemu klientu uporabi kvečjemu kazni strogega zapor.

Hadžijev zagovornik dr. Hrvoj

dr. Hrvoj je izvajal med drugim: Obtožnica obtožuje ljudi, ki niso nikak razražljani niti nevarne osebe. Ali bi bilo res mogoče, da bi n. pr. Proić, mladenič iz dobre družine, šel podirati železniški most pri Martinovki? Ali pa morda njegov klient Hadžija? Ne more se dokazati, da je Hadžija podpiral akcijo gotovih emigrantov. Kakšne zveze naj bi imeli z emigranti ljudje, kakor sta n. pr. obtožena Kuntić in Debančić?

Zagovornik se ne strinja z izjavo državnega tožilca, da so obtoženci postopali v nasprotju s programom in idejami Stjepana Radića. Prepričan je, da so ti ljudje zvesti pristaji Stjepana Radića. Ta pa je bil pacifist in zato se pač tudi obtoženci niso mogli odločiti, da bi pobijali ljudi in rušili mostove.

Glede trditve v obtožnici, da je Hadžija organiziral teroristično organizacijo, je dr. Hrvoj dokazoval, da to ni bilo mogoče, ker je bil Hadžija izgnan iz Zagreba in ker večine obtožencev soloh ni poznal, vrhu tega je imel preveč opraviti z lastnimi skrbmi, ker se je zaman trudil, da bi si našel delo in zaslužek. Razprava je tudi dokazala, da ni bilo nobenega ožjezve stika med Hadžijo in Bernardićem, ki sta baje organizirala teroristično akcijo. Mnogi obtoženci se niti niso poznali. Zato je jasno, da soloh ni obstojala nobena teroristična organizacija, zaradi česar obtoženi Hadžija tudi ni mogel biti član take organizacije ter stremeti za tem, da bi z njeno pomočjo dosegel spremembo obstoječega reda v državi, kakor mu to očita obtožnica.

Ni nobenega dokaza, da bi obstojala teroristična organizacija in da bi Hadžija sodeloval v taki organizaciji, niti ni dokazano, da bi sodeloval pri namestitvi kakega peklenjskega stroja, zaradi česar na obstoja noben delikt, ki ga imputira njegovemu klientu obtožnica. Morda obtoja

samo policijsko kaznovno dejanje, za katero pa bi se mogla odmeriti samo kazen 24 ur zapor, dr. Hrvoj je končno prosil sodišče, naj Hadžijo oprosti.

Franekićev zagovornik dr. Grgurić

Je naglašal, da je iz priznanj obtožencev razvidno, da so hoteli samo na ta ali oni način protestirati proti delovanju Jugoslovenske akademike čitalnice v Zagrebu. Njegov klient je sicer nabavil eksploziva, vendar pa ni hotel ničesar demolitirati in povzročiti nobene nevarnosti za človeško življenje, temveč samo demonstrirati z detonacijo. Iz vsega dokaznega postopanja je jasno razvidno, da ti ljudje niso pripravljali nobenih atentatov, ker jih kot nestrokovnjaki tudi niso mogli in znali. Mocnaj je n. pr. absolviran filozof, Stefanac pa zasebni uradnik. Z ničemur tudi ni dokazano, da bi Franekić imel revolver nabasan.

Gospodje sodniki, je končal svoj govor dr. Grgurić, ako morete svoje prepričanje zasnovati na dokazih in dejstvih, držite potem visoko zastavo pravice. Prepričan sem v tem primeru, da bosta moja klienta Franekić in dr. Matek oproščena.

Nato je bil odrejen odmor 15 minut, po katerem je govoril

Kremzrijev zagovornik dr. Lamešić

Uvodoma je poudarjal, da še morda nikdar ni čutil v toliki meri, kakor v tem procesu, kako vzvišen je poklic in kako velika je odgovornost sodnika. Priznava, da je do državnih tožilcev odstopil od obtožbe vsaj proti njegovemu klientu in da bo mladi deček odpuščen domov k svoji mami. Državni tožilec obtožuje tega dečka kot terorista, obtožuje ga, da se je hotel posluževati zakonov teroristov, zakonov buzdvanja kraljeviča Marka. To je težka obtožba mladega človeka, sina stare, mirne in buzdvanu najmanj naklonjene rase židov.

Zagovornik je nadalje dokazoval, da Kremzrij ni bil član kake teroristične organizacije in da je bil z obtoženci samo enkrat v družbi, v katero so ga povabili, ker je bil znan kot dober pevec. Ako je v Masljevi gostilni dejal, da bo napravil atentat, je to dejal Masliću samo zato, ker ga ni pustil v separe. Končno je prosil zagovornik sodišče, naj čim prej izpuste njegovega klienta domov k materi.

S tem je bila današnja razprava zaključena, nadaljevala se bo jutri.

Poklonitev Jadranske straže prestolonasledniku

Deputacija podmladka je pod vodstvom bana dr. Tartagije izročila prestolonasledniku lepa darila v znak vdanosti

Split, 30. maja n. Danes dopoldne je izročila delegacija Podmladka Jadranske straže z banom primorske banovine dr. Tartagijo na čelu svoje darove prestolonasledniku Petru. Uniforma Jadranske straže je bila izročena prestolonasledniku že prej, ker je želel sprejeti današnjo deputacijo že v društveni uniformi. Danes je bila izročena prestolonasledniku garnitura svinčevih iz tovarne Narodni podnik v Pragi, dalje letopis Jadranske straže s kraljevo krono v srebru, letopis omladinskega lista »Mladi stražar« in koledar »Naši mor-

nari in ribarji«. Deputacijo je srefel adjutant Nj. Vel. kraljice Marije podpolkovnik Požarnik ter jo predstavil Nj. Vel. kraljici in prestolonasledniku. V imenu delegacije je pozdravil kraljico in prestolonaslednika ban dr. Tartagija, ki je poudarjal v svojem pozdravnem govoru, da je omladina pripravljena vedno štiti prestolonaslednika in kraljevski dom. Na koncu je zajezel prestolonasledniku, naj bo pravi čuvar našega morja kakor je danes njegov vzvišeni oče. Kraljica se je prisrčno zahvalila.

Po poljsko-nemškem obmejnem spopadu

Varšava, 30. maja. AA. Mešana poljsko-nemška komisija, ki preiskuje obmejni incident pri Opaljeni, je včeraj zaslusila priče. Na podlagi izpovedi prič je bil na mestu incidenta rekonstruiran ves dogodek. Nemške priče niso hotele odgovorjati na vsa postvljena vprašanja, zato ni mogoče ugotoviti vseh podrobnosti. Razen tega nemška oblastva niso pristala na zaslišanje ranjenega Poljaka, ki ga imajo zaprtega. Truplo Lijonovića je bilo izročeno poljskim oblastvom, ki ga bodo danes svečano pokopala.

Jugoslovenska odlikovanja poljskih sodnikov

Varšava, 30. maja. AA. Naš poslanik v Varšavi g. Lazarević je izročil v prostorih našega poslanštva na svečan način rede sv. Save druge stop., s katerimi so bili odlikovani sodniki poljskega apelacijskega sodišča gg. Vladimir Sokalski, Edvard Neumark in Emil Stanislaw Rappaport. Jugoslovnski poslanik je pri tej priliki imel na odlikovanje nagovor, v katerem je naglašal njihove zasluge za poljsko-jugoslovensko zblizanje. V imenu odlikovancev je odgovoril g. Rappaport, ki se je zahvalil za visoka odlikovanja.

Iz bede — ponarejal spričevala

Beograd, 30. maja. č. Pre tukašnjim sodiščem se je vršila danes zanimiva razprava proti Dušanu Aleksiću, študentu filozofije, ki je obtožen, da je napravil sedem lažnih izpričeval gimnazijske mature. Poleg njega je bilo na zatožni klopi še šest drugih obtožencev. Aleksić je izjavil, da je izvršil dejanje zaradi bede. Obsojen je bil na dve leti robije, petero njegovih pačdašev je prejelo po leto dni zapor, eden pa osem mesecev.

Proces proti Predavcu

Zagreb, 30. maja n. Danes je bil 11. dan sodne razprave proti Josipu Predavcu. Prvi je bil zaslišan bivši uradnik Glavne zadruge, sedanji uradnik Oblastne hranilnice Franjo Grah. Precejšnja pozornost je vzbudilo na današnji razpravi dejstvo, da je Grah izpovedal drugače, nego v preiskovalnem postopanju. Grah pa je sodišču to razlagal tako, da so ga zadnjič deloma krivo razumeli, deloma pa, da navaja danes nove podrobnosti, o katerih zadnjič ni izpovedal. Četudi je bil Grah povabljen za pričo s strani obtožbe, je vendar izpovedoval v razbremenitev Predavca. Grah je zanikal, da bi bil Predavec nekaj direktor v Glavni zadruzi ali kakršnikoli drugi instituciji. Državni tožilec je zahteval, naj se Grah ne zaprižeče, češ, da je izpovedal bistveno drugače kakor v preiskavi, sodišče pa je pričo, kljub temu zapriželo.

Za Grahamom je bil zaslišan kot priča direktor Saveza hrvatskih seljačkih zadrug Rudolf Gajer, ki pa ni izpovedal ničesar bistvenega, niti za obtožbo niti za obrambo, temveč je le ilustriral posamezne podrobnosti, ki še niso bile dovolj pojasnjene. Ob 4. popoldne je pričelo sodišče s čitanjem raznih spisov, kar je trajalo do 7. zvečer, ko je bila razprava prekinjena. Jutri bo zaslišana poslednja priča, sluga Seljačkega doma Blaž Sobolj.

Izlet

rumunskih avtomobilistov

Beograd, 30. maja. č. Naš bukareški poslanik dr. Colak - Antić se je pripeljal danes z avijonom iz Bukarešte v Beograd, da sodeluje pri pripravah za sprejem rumunskih avtomobilistov. Colak - Antić je izjavil, da rumunski prine Nibola žal ne more priti s rumunskimi izetniki. Davi so že odpotovali proti rumunski meji podpredsednik jugoslovenskega avtokluba dr. Lazarević ter član uprave Gregorić, da sprejmeta goste v imenu našega Avto - kluba. Rumuni se pripeljejo v Beograd jutri popoldne preko Pančeva.

Odlikovanje ljubljanskega škofa

Beograd, 30. maja. AA. Na predlog ministra pravde je Nj. Vel. kralj odlikoval z redom belega orla II. stopnje ljubljanskega škofa dr. Antona Bonaventuro Jegliča.

Drž. hipotekarna banka znižala obrestno mero

Beograd, 30. maja. p. Državna hipotekarna banka je izdala nočjo komunikacijo, v katerem sporoča, da je znižala z veljavnostjo 1. junija obrestno mero za lombardna posojila od 8 na 7 odst.

Dr. Gustav Heidler †

Praga, 30. maja h. Davi je umrl v sanatoriju v Podolih glavni tajnik Osrednje zveze češkoslovaške sladkorne industrije dr. Gustav Heidler. Dr. Heidler je bil 47 let star in odličen narodni ekonom. Med vojno se je pokojni zelo živahno udeleževal v češki mafiji in je skrbel predvsem za zvezo mafije s Parizom. Žrtvoval je tudi zelo mnogo denarja za češko revolucionarno delo. Tragično je, da je ž njim legel v grob že tretji član Heidlerjeve rodbine, ki so se vsi odlično udeleževali med vojno v narodnem pogledu, po vojni pa v javnem življenju. Brat, historik dr. Jan, je umrl pred tremi leti na kapl, trgovinski minister dr. Ferdinand pa pred letom dni.

Pokojnik dr. Heidler je izkazal Vašemu dopisniku, s katerim je bil v stalnih stikih, marsikako uslugo v poklicu in napisal tudi več člankov za »Jutro«, ki ga šteje list med svoje najodličnejše zunanje sotrudnike.

Socijalistična demonstracija na Dunaju

Dunaj, 30. maja g. Socialistična mladina s sportnimi in telovadnimi organizacijami je priredila nočjo po Ringstrasse bakljado kot nekakšno demonstracijo proti fašizmu. Udeleženci so se zbirali v posameznih okrajih in nosili s seboj table z različnimi napisi. Cenijo, da je bilo v povorki na Ringstrasse 20.000 ljudi. Okoli 9. zvečer je prišlo na Ringstrasse do prerivanja, posebno še tedaj, ko so zapuščali zborovalci zborovanje Heimatbunda. Policija je morala zaradi zbiranja množice več cest zapreti. Posebno goste so bile grube gledalcev in udeležencev okoli opere, kjer so začeli padati že prvi kamni, ki pa k sreči niso nikogar zadeli. Policija je v celam aretirala 6 heimwehrovcev in nekaj komunistov, ki so skušali izrabiti priliko za svoje namene. Okoli 10. ure je bila bakljada zaključena in je zavladala povsod mir.

Düsseldorfski policisti so se sporekli

Zaradi nesposobnosti bo upokojenih več višjih policijskih uradnikov
— Zverinska okrutnost aretiranega Kürtnerja

Düsseldorf, 30. maja d. Sedaj se je posrečilo zbrati policijski dokazi, da je izvršil Kürtner tudi umore Roze Ohlinger, gospe Kühn in mehanika Scheera. S tem je propadla teorija, ki jo je postavila düsseldorfska policija, da je izvršil niz zagonetnih umorov več različnih oseb, odnosno skrivnostno ubil norec iz norišnice v Staussbergu. Javna tajnost je, da je prišlo zaradi tega do ostrih nastopov na düsseldorfskem policijskem ravnanju, kjer so vodilni krogi hoteli na vsak način dokazati, da je edino upravičena teorija o večih morilcih in onemogočali delo onih kriminalistov, ki so končno kronali svoje napore z aretacijo Kürtnerja. V zvezi s temj vestnj se že tudi

imenujejo ugledni policijski uradniki, ki bodo upokojeni zaradi njihove nesposobnosti pri zasledovanju vampirja.

S kako zverinsko okrutnostjo je moril aretirani Kürtner je najbolj razvidno iz tega, da je samo v teku noči od 29. na 30. avgust leta 1929. napadel z nožem gospe Goldhauser in ji zadal smrtni sunek v srce ter nato nekaj minut pozneje napadel še gospe Mantel in trgovca Kornbluma.

V zvezi s tem je izpovedal Kürtner, da je hotel izvršiti vse umore tako, da bi nesrečne žrtve zadavil, kar pa se mu sprlo zaradi okolnosti v posameznih primerih ni posrečilo ter je moral zato uporabiti nož.

45 potnikov zgorelo v drvečem vlaku

Tragična posledica neprevidnosti nekega potnika in malomarnosti
sovjetskih železničarjev

Moskva, 30. maja, d. Ruska javnost je šele sedaj zvedela podrobnosti o grozni smrti 45 potnikov, ki so zgoreli v nekem vagonu osebnega vlaka vozečega proti Domodedovu.

Požar je izbruhnil na ta način, da se je nekemu potniku ubila steklenica z metilovim alkoholom. Nekaj minut pozneje je nek drugi potnik prižgal cigareto ter vrzel ogorek vžigalice na tla, kjer se je metilov alkohol takoj vnel. Ogenj se je po bliskovito razširil po celotnem vagonu in v par hipih je bilo 68 potnikov objeti v plamene. Ker je bila

zasilna zavora pokvarjena, niso mogli nesrečni potniki ustaviti vlak, ki je drvel z gorečim vagonom proti Domodedovu in se ustavil šele na tamošnji postaji. Med tem je že zgorelo 45 potnikov, 23 pa je zadobilo tako strašne opekline, da bodo za vselej invalidi.

Sovjetska oblastva so uvedla obširno preiskavo, ker se je pri pregledu drugih vlakov izkazalo, da skoro nikjer ne delujejo zasilne zavore ter odstavilo celo vrsto železniških uradnikov.

Drzen roparski napad v Budimpešti

Budimpešta, 30. maja. V centralni palači Ekonomne banke v Dorotejini ulici je bil danes izvršen drzen roparski napad. Opoldne je bil v oddelku, kjer so se pripravljale delavske plače za jutri, samo eden uradnik. V tem sta planila v urad dva razbojnika ter ga z revolverjem v roki prisilila, da jima je izročil zavitek s 165.000 pengov, kar znaša približno poldrugi milijon Din. Razbojnika sta brez sledu izginila.

Senzacionalna aretacija

Bukarešta, 30. maja. Veliko senzacionalno je vzbudila v Bukarešti aretacija prvega komisarja bucareške policije, Busarescu. Adevareuc doznava, da je bil komisar aretirani zaradi špijonaže, službeno poročila pa veli, da gre za neke malverzacije. Najverjetneje pa je, da je bil Busarescu aretirani v zvezi s člankom Besedovskega v »Matinuc«, kjer se navaja, da je sovjetska vlada podkupila nekega visokega funkcionarja bucareške državne policije. Ta visoki uradnik naj bi bil aretirani prvi komisar Busarescu.

Čudeži tehnike

Berlin, 30. maja. S. Včeraj sta dva radiofonska strokovnjaka izvedla zanimiv poskus med Berlinom in letalom, ki je letalo nad Los Angelesom. Z letala sta imela ob 15. uri zapadno ameriškega časa to e ob 3. berlinskega časa s posredovalno oddajno postajo 10 minut dolg razgovor z ravnateljem Lufthanse, ki je poslušal govor na navadnem telefonskem aparatu. Govor je bilo slišati na 12.000 km razdalje izborna.

Francoske čestitke Johnsonovi

London, 30. maja. AA. Letalo miss Johnsonove bo popravljeno v nedeljo. Iz Sydneya so poslali agenti tvornice letal »De Havilland« dele, ki jih potrebuje popravilno letalo. Snoči so zelo dobro čuli govor miss Johnson, ki je bil prenesen brezžičnim putem iz Brisbane. Lord Thomson je prejel od francoskega letalskega ministra Laurenta nastopno brzojavko:

»Prosimo, da izrazite miss Johnson globoko občudovanje, s katerim spremlja vso francosko letalsko službo čin, ki ga je ravnokar dovršila, ter moje najprijetnejše čestitke.

Hmeljski trg

Zatec, 30. maja. h. Tendence čvrsta; povpraševanje traja dalje. Promet zaradi pomanjkanja blaga majhen. Cene 600 do 650 KČ.

Pomladitev v 24 urah
je, kakor sporoča njeno zahvalno pismo, dosegla ga. dr. A. v Pragi: Dosek izboljšal. Erosionem, ki sem jih dobila od vas, sem morala prenehati. Moj obraz je bil kakor za raso kremo, kajti kljub svojim 40 letom izgledam lepa in mlada. Erosionem odstrani madeže in sicer vse zaobjelice, grube, pape, mase, rjave, in rumene lise, sočine poge. Garancija: ali denar vrnem, če mi ne ustreja. Cena 12 Din, 3 lončki 35 Din, 6 lončkov 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice C, poštni predal 12/66, Čelikovovalnica.

GUMASTE CEVI

spiralne, vsesavačice in pritiskajoče z jekleno žico; navadne s platnenimi vložki;

MEHKE CEVI

za vodo, vino in vse ostale potrebe izdeluje v vseh dimenzijah, v garantirani prvovrstni kvaliteti

PRVA JUG. TVR. GUMA »REKORD«
7506 LESKOVAC
CENOVNIK NA ZAHTEVO.

Dražestne kodre
neomajno stanovitno pri vlažnem zraku ali potu, dosežejo dame in gospodje brez žganih škarij a pomočjo Hela-kodrine esence. Tudi najbolj zale breljavno potopila Hela, in je vsaka odlična nepotrebnost. Velik prihranek na času in denarju ter pospešuje rast las. Pogled v zrcalo vas bo sedvil. Takoj po uporabi odlično bujnih kodrov, mične frizure. Mnogo zahvalnih pism. Posebno gledališči igralci se polni hvale. Cena 12 Din, 3 steklenice 35 Din, 6 steklenice 40 Din. Dr. Nic. Kemény, Košice C, poštni predal 12/66, Čelikovovalnica.

Aresit dvojno impregnirana usnjata lepenka

Lepenka za izolacijo

posuta s plutovino ali z milovko (Talkum)

Izolačne plošče dvojno lepljene

Bitumenozna strešna lepenka vseh vrst

Bitumen juta za izolacijo

Vsi ti produkti so izdelani iz čistega, naravnega meksičanskega BITUMENA.

Bitumen v originalnih sodih

Lesni cement

Dobavlja v vsaki množini

JOS. R. PUH, Ljubljana

Gradaška ul. 22

Telefon 2513

Posetite me na velesejmu paviljon, F št. 483-484

Veliko zanimanje za letošnji velesejem

Kakor je bilo glede na obsežne priprave za letošnji jubilejno prireditelj pričakovati je velesejem takoj prvi dan privabil v Ljubljano na tisoče tujcev, ki so nenadoma odšli na naše sicer precej mirno mesto. Čeprav smo ob koncu meseca — kar je pri današnjih razmerah velikega pomena — je že v četrtek na dan otvoritve posetilo velesejem okrog 10.000 ljudi, včeraj pa je znašalo število posetnikov 4—5000.

Zanimivo je, da so bile že predvčerajšnjim in včeraj sklenjene zelo lepe kupčije. Češke trdnice so prodale klavirje, kupčije so se sklepale z gramofonskimi ploščami, tiskarskimi stroji, v elektro industriji, dobro je šla čokolada, desertna vina, klobučarstvo, razmnoževalni aparati, parfumerija in bižuterija, zlasti pa kožuhovina. Tudi za poljedelske stroje so se začeli zanimati naši domači kmetovalci.

Vse torej kaže, da bo uspeh letošnjega velesejma rekorden tembol, ker je nastalo krasno vreme, ki bo splošno dobro razpoloženje še dvignilo.

Včeraj je posetilo naš velesejem 40 dijakov zagrebške ekonomsko-konzularne visoke šole pod vodstvom prokuratorja dr. Karlovića in univ. prof. dr. Ivšića. Posetniki so si popoldne ogledali tvorniške naprave papirnic v Vevčah, kjer so bili tudi pogosteni. Predsedstvo velesejma je na dan otvoritve prejelo veliko število brzojavnih čestitk. Med drugimi so čestitali našemu velesejmu predsednik niške občine inž. Cavdarevič, zemaljski savez industrijalcev v Zagrebu, predsednik beogradske občine inž. Nešić naš poslanik v Tirani Nastasijević, generalni konzul Norveške v Beogradu general Roche, predsedstvo lyonskega velesejma, avstrijski poslanik v Beogradu minister Ploenits, norveški konzul v Zagrebu predsednik Centrale industrijskih korporacij Ignjat Bailoni, predsednik Trgovske zbornice v Toulousu, poslanik poljske republike v Beogradu itd.

Letošnja velesejmska prireditev je po svoji obsežnosti in pestrosti prijetno presenečila tudi vsakoletne obiskovalce ljubljanskih velesejmov. Vsak objektivni posetnik mora priznati, da mu velesejem letos za 10 letnico nudi celo več, kakor smo po napovedih pričakovali. Prav posebno so se letos odlikovali naši umetni mizarji, ki so skoro napolnili levi paviljon od glavnega vhoda in pokazali občinstvu izdelke, s kakršnimi bi se tako po okusnih modernih oblikah in brezhbitni izdelavi lahko ponašala pohištvena industrija v inozemstvu, samo da bi pri enaki kakovosti ne mogla nuditi svojih izdelkov po tako zmernih cenah kakor naši mizarji. Izredno bogata je tudi velesejmska razstava na raznih industrijskih, obrtnih in kmetijskih strojih. Avtomobili zavzemajo letos ves paviljon desno od vhoda, kjer je bila pri prejšnjih prireditvah razstava Zoo, in še nepokrit prostor pred paviljonom. Prvikrat je tudi reprezentativno razstavila svoje izdelke naglo razvijajoča se tekstilna industrija v Sloveniji. Marikaterega obiskovalca je presenetila razstava industrije Finske, ki jo žal tako malo poznamo.

vs— Splošno posornost vzbuja letos na velesejmu novo domače podjetje »Florac« iz Laškega, trgovina zajemeno francoskih olj, parfemov, kolonjske vode. Publikacija, zlasti dame, prodajalno (pred paviljonom H št. 575) naravnost oblega. Strokovnjaki izjavljajo, da proizvodi »Florac« lahko tekmujejo z najslavnejšimi svetovnimi parfemskimi markami.

vs— Tudi gurmani in razvajenci pridejo na svoj račun, če enkrat pokusijo čokolado Sonda ter ostale izdelke domače beogradske tvornice Sonda, ki danes s svojimi izdelki zalaga že vso državo. Obiskovalce velesejma opozarjamo na paviljon H 211 do 217.

VREMENSKA NAPOVED

Dunajska vremenska napoved za soboto: Sem in tja bolj oblačno; s severa vetrovi z nevihtami in morda tudi padcem temperature.

Maniu bo odstopil?

Bukarešta, 30. maja. g. List »Cuventule« objavlja v senzacionalni obliki vest, da namerava ministrski predsednik Maniu zaradi nesoglasij med obema frakcijama vladne stranke odstopiti. Njegov naslednik naj bi postal sedanji poljedelski minister Michalage. Ostali listi so glede te vesti zelo skeptični in menijo, da bo sedanja vlada le deloma spremenjena, vsaaka kor pa ji bo tudi posledj načeloval Maniu.

Venizelos poseti vzhodno Makedonijo

Atene, 30. maja. AA. Predsednik grške vlade Venizelos je sklenil odpotovati 14. junija v vzhodno Makedonijo. Po povratku v Atene se bo zadržal v glavnem mestu usamo nekoliko dni. Iz Aten bo odpotoval na Kalkidiko, odtod pa v inozemstvo, kjer bo ostal vse avgust in september. Posetil bo tudi Varšavo in Dunaj.

Loucheur v Budimpešti

Beograd, 30. maja. p. Iz Budimpešte poročajo, da je tjakaj došel bivši francoski minister Loucheur, ki so ga slovesno sprejeli.

Budimpešta, 30. maja. AA. List »Az Est« priobčuje izjavo Loucheurja, v kateri pravi, da žele države Male antante po njegovih vtihih sodelovati z Avstrijo in Madžarsko, kar je želja vse Evrope. To gospodarsko zblizanje pa je mogoče doseči samo s pomočjo Briandove ideje o evropski uniji, ki ima glede usvarljivosti 100 % verjetnosti.

Pangalos oproščen

Atene, 30. maja. d. Razprava proti bivšemu diktatorju Pangalos, ki je bil obtožen, da je na nepošten način izvrševal nakupe novih vagonov za grške železnice, se je končala z oprostitvijo obtožence. Z njim sta bila oproščena tudi ministra Stavla in Tantalides, ki sta bila obtožena zaradi istega delikta kakor Pangalos.

Bratianu ponuja rumunski prestol

Bruselj, 30. maja. p. Belgijski list »Liberte Belgique« je objavil senzacionalno vest, da je vodja rumunske liberalne stranke Ventil Bratianu ponudil drugemu sinu belgijskega kraljevskega para princu Karlu rumunski prestol. Po pisanju omenjenega lista ima ta kombinacija namen omogočiti povratek rumunskega princa Karla v domovino. Belgijski princ Karel je mnogo potoval po vsem svetu. (Vest je zelo neverjetna in jo beležimo z vsoto rezerv. Ured.)

Drzen roparski napad

Budimpešta, 30. maja. AA. V neko tuksko banko je danes stopil mlad bandit v času, ko so se na blagajni izplačevale uradniške plače. S pretnjami z revolverjem je roparju uspelo, da se je polastil vsote 160.000 pengov. Skočil je nato skozi okno in zbežal.

Prepovedane bikorborbe

Melun, 30. maja. AA. Policijski prefekt je prepovedal bikorborbe, ki so bile določene za jutri popoldne.

Zakaj si morate nabaviti

ORIGINALNI LISTER MOTOR?

Zato, ker:

- vsak** LISTER motor predstavlja višek angleškega precizijskega dela!
- vsak** LISTER motor zgrajen iz najtrpežnejšega angleškega materiala!
- vsak** LISTER motor na bencin ali petrolej brez izjeme je najboljši in najzanesljivejši, kar si morete nabaviti za svoj denar!
- vsak** LISTER motor na bencin ali petrolej predstavlja zaradi avtomatične sesalke za gorivo rekord v štedenju z gorivom!
- vsak** LISTER motor na bencin ali petrolej opremljen s popolnoma avtomatično mazilno napravo!
- vsak** LISTER motor na bencin ali petrolej počasni tekač in za gospodarstvo naj se dobavljajo samo počasni tekači!
- vsak** LISTER motor na bencin ali petrolej deluje brezhibno skozi 20 let!
- vsak** LISTER motor prejmete 2letno jamstvo v kupnem pismu!
- vsak** izdeluje LISTER motorje že 30 let največja tovarna Anglije za stabilne motorje!
- vsak** dobite sestavne dele za LISTER motorje na bencin ali petrolej pri meni v 24 urah!
- vsak** Vas bo LISTER motor navdajal s ponosom!
- vsak** LISTER motorje dobite edino le pri

FR. STUPICA, železnina v Ljubljani, na Gosposvetski cesti 1.

Istotam dobite tudi originalne ameriške DEERING travniške kosilnice, obrabljene za seno, žetvene priprave in vse nadomestne dele! Oglejte si mojo zalogo večkrat odlikovanih poljedelskih strojev vseh vrst in razstave LISTER motorjev na Velesejmu.

Brzjav: Kr. ministrstvo za vojno in mornarico Beograd je naročilo pravkar 30 komadov angleških original LISTER motorjev po 11 PH.

Gotovo še ni

vsem cenjenim odjemalcem in obrtnikom znano, da se dobe najboljše harve, firnež, laki ter vsi v to stroko spadajoči predmeti pri

DRAGO FRANZ

Ljubljana, Stari trg 24.

Najnižje cene! Točna postrežba!

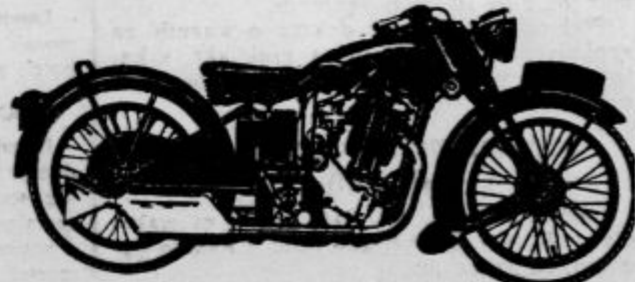
ANTISEPTIČNO PREPARIRANA

je znatno bolj zdrava in zanesljiva. Zatevajte povsod izrecno njo. 129

Nad 30 let izkustva v gradnji motociklov,
Preko 100 svetovnih rekordov v letu 1929
Nešteti uspehi pri svetovnih konkurencah v vseh delih
sveta dokazujejo da se AJS motorna koleca konstruktorsko na višku in prvem mestu
Brezkonkurenčne cene!

Generalno zastopstvo: O. ŽUZEK, Ljubljana, Tavčarjeva št. 11.
NA VELESEJMU PAVILJON J

Prodaja vina.

Uprava patrijarških posestev v Dalju bo prodajala dne 15. junija t. l. potom pismene dražbe svoja vina, in sicer:

100 hektolitrov	rizlinga
300	ružice
150	skadarke (cviček)
100	slankamenke

vse iz leta 1929.

Ponudniki naj ponudbe izroče tej upravi najkasneje do 15. junija t. l. do 10. dopoldna v pisarni uprave v Dalju.

Zavarščina je 5% od ponudene vsote. Cena velja franko posestva v Dalju v kupčevih sodih.

Vina se lahko ogledajo vsak dan v kleti v Dalju.

Uprava patrijarških Dobara v Dalju.